

stemet, som man her tænker at udføre paa den Maade, at det er Statsdrift til Statsbrug, saa at det Arbejde, som under denne Ledelse skal udføres, i væsentlig Grad skal være til Forsyning af Fængselsvæsenet selv, af Post-, Telegraf- og Jernbanevæsenet, af Hær og Flaade, i det hele af de Institutioner, som har Brug for de Artikler, som kan fremstilles i Fængslerne, skulde ganske naturligt have adskillige Fordele. Der vil med denne Arbejdsdrift kunne tages det Hensyn, at de enkelte Fanger beskæftiges paa en saadan Maade, at det kan komme dem til Nytte i Fremtiden, saa at de, naar deres Straffetid er omme, bedre paa ny kan skabe sig en Eksistens. Dernæst er det, hvad Erfaringen fra andre Lande, hvor man har gjort Forsøg med dette System, og særlig fra Sverige, viser, muligt at indvinde betydelige Erstatninger for de overordentlig store Udgifter, som Fængselsvæsenet foraarsager Staten. En enkelt Ting, som man andre Steder er blevet opmærksom paa, vil jeg pege paa, nemlig denne, at man ved den Arbejdsdrift, hvis Ledelse her finder sin endelige Form, er opmærksom paa ikke i for høj Grad at fremstille saadanne Ting, som de svage Individuer i Samfundet: blinde og i aandelig Henseende mindre veludviklede, hidtil har kunnet finde deres Beskæftigelse ved. Hvad der yderligere taler til Gunst for denne Ordning, er, at man er i Stand til at fremstille adskillige Ting, som hidtil kun har været fremstillede i Udlandet. Jeg skal her nævne en Artikel, som Konsul Birch viste mig, idet han forklarede mig, at han har til Hensigt at forsøge Fremstillingen deraf. Det er en Artikel af stor Betydning, og hvoraf Postvæsenet er en meget stor Forbruger, nemlig Postsække. De Postsække, som det danske Postvæsen bruger, har overhovedet hidtil ikke kunnet fremstilles her hjemme, nu paatænker Konsul Birch at faa indført en Ordning, hvorefter dette skal kunne blive muligt, og de Overslag, man med sagkyndig Bistand har foretaget, viser, at de Postsække, man hidtil har maattet betale i Udlandet med 2 Kr. 20 Øre, ved Fængselsarbejdet vil kunne fremstilles for 1 Kr. 65 Øre. Det vil sige, at samtidig med, at dansk Erhvervsvirksomhed fremstiller Ting, man ellers har maattet indføre fra Udlandet, opnaar de paagældende Institutioner en meget betydelig Besparelse.

Det er interessant at se de Resultater, der har kunnet opnaas der, hvor man i adskillige Aar har benyttet denne Arbejdsdrift: Statsdrift til Statsbrug. For Sveriges

Vedkommende, hvor man først i 1905 gik over til det nye System, vil jeg med Formandens Tilladelse citere et Par Tal, som viser, hvorledes Indtægten af Fængselsvæsenets Arbejde er steget fra 1905 til 1911; de staar i Tabellen, som ledsager Betænkningen. I Aaret 1904 gav Fængselsarbejdet i Sverige en Bruttoindtægt af 211,372 Kr. 73 Ø., saa steg det jævnt til 1911, som er det sidste Aar, for hvilket der foreligger Oplysninger. I dette Aar er man oppe paa et Beløb af 658,266 Kr. 15 Ø., og Nettoindtægten er gennem de samme Aar steget fra 153,702 Kr. 12 Ø. til 551,111 Kr. 98 Ø. Der har her i Tinget været forskellige Opfattelser af, paa hvilken Maade Ledelsen af denne Arbejdsdrift skulde ordnes. Der har været og blev ogsaa forleden Dag rejst Tvivl om, hvorvidt Oprettelsen af den Stilling, man her paatænker at give Konsul Birch som Leder af Fængselsvæsenets Arbejdsdrift, var den heldigste Vej, der kunde vælges. De Oplysninger, som foreligger for Sveriges Vedkommende, viser, at det utvivlsomt er den rigtigste Vej, Udvalget er gaaet, idet det foreslaar for det første at gøre Konsul Birch til fast ansat Embedsmand, saa at han i det væsentlige lønnes med fast Løn og kun i ringe Grad med Tantieme, thi Lederen af Arbejdsdriften i Sverige, som ogsaa i Forvejen havde været privat Forretningsmand, er i Virkeligheden helt lønnet med fast Løn.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til endelig Vedtagelse her i Tinget.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Ændringsforslagene Nr. 1 og 2 af Justitsministeren (se foran) vedtoges uden Afstemning.

Det saaledes ændrede Lovforslag (se Tillæg C.)

vedtoges enstemmigt med 77 Stemmer.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive oversendt til Landstingets Formand.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Tredie Behandling af Forslag til Finanslov for Finansaaret fra 1. April 1914 til 31. Marts 1915.

(Anden Behandling findes i Tidenden Sp. 2518, Udvalgets Ændringsforslag i